

**Emlékeztető
a Halászati Operatív Program (HOP) 6. Monitoring Bizottsági Üléséről**

Időpont: 2011. június 21. 10:00

Helyszín: VM Színházterem

Napirendi pontok:

- 1) A HOP Irányító Hatóság (IH) vezetőjének nyitóbeszéde
- 2) Az ülés napirendjének jóváhagyása
- 3) Az Európai Bizottság képviselőjének tájékoztatója
- 4) A HOP éves előrehaladási jelentés bemutatása és elfogadása
- 5) HOP félidős felülvizsgálat bemutatása
- 6) Közösségi Halmarketing Program 2011-2015 valamint a Közösségi Tudástranszfer Program 2011-2015 bemutatása
- 7) Egyebek

---

1) A HOP Irányító Hatóság vezetőjének nyitóbeszéde

A Halászati Operatív Program (HOP) hatodik monitoring bizottsági ülésén Gábor János, a HOP MB elnöke (a HOP IHO vezetője) köszöntötte az MB tagokat, és külön köszöntötte az Európai Bizottság képviselőit. Köszöntötte továbbá Vajai László urat, az Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztály vezetőjét, mint a HOP IH vezető-helyettesét.

Gábor János megállapította, hogy a Monitoring Bizottság határozat- és szavazóképes, a 17 szavazótagból 13-an vannak jelen. Bejelentette, hogy az ülésről az emlékeztető elkészítésének megkönnyítéséhez hangfelvétel készül.

Vajai László főosztályvezető úr is köszöntötte a megjelenteket, és röviden szólt a magyar soros elnökségi munka eredményeiről. Véleménye szerint a magyar elnökség által végzett munka sikertörténet, és külön kiemelte a halászat terén végzett kiemelkedő munkát, elért eredményeket. Vajai úr megköszönte minden résztvevő munkáját, külön kiemelve a két halászati osztály kitűnő és példaértékű együttműködését.

Hozzátette, hogy a soros elnökségi feladatok ellátása igen komoly munkát és szervezési feladatokat jelentett az elmúlt hat hónapban, különös tekintettel három kiemelt területre, eseményre:

- 1) Az Európai Tanács Külső-és belső Halászatpolitikai Munkacsoportjának ülésinek szervezése
- 2) A Codex Alimentarius Hal-és Haltermék Bizottsági ülésének EU koordinációs levezetése
- 3) Az OECD Halászati Bizottságának ülése, melyen a HOP IH munkatársa, Dr. Réczey Gábor végezte az EU koordinációs feladatokat.

A fentiekén kívül két jelentős rendezvény megrendezésére is sor került:

- 1) Az európai halászati attasék találkozója Szarvason, melynek megszervezésében nyújtott segítségéért Vajai úr külön köszönetet mondott Dr. Várad László úrnak (Halászati Öntözési Kutatóintézet).
- 2) A halászati főigazgatók találkozója Rétimajoron. Főosztályvezető úr megköszönte Lévai Ferenc úrnak a találkozó megszervezésében nyújtott segítséget.

Főosztályvezető úr röviden szólt a 2. tengelyben elért eredményekről, melynek értelmében 23 db projekt került támogatásra a konvergencia régióban, és 1 db projekt a nem-konvergencia régióban. Hozzátette, hogy a halfeldolgozók támogatása intézkedésnél 1 db befejezett projekt valósult meg a konvergencia régióban.

Főosztályvezető úr elmondta, hogy a HOP 2. tengely beruházási rendelete elkészült, támogatási kérelmek benyújtására júliusban és augusztusban kerülhet sor.

A 3. tengely keretében két komplex program került kidolgozásra, melyről részletesen az MB ülés második felében lesz szó.

HOP IH vezető-helyettes úr elmondta, hogy a tavalyi évben elindított tenger nélküli országok IH munkaértekezlete sikeres kezdeményezés volt. Idén Lengyelországban került sor hasonló, fontos szakmai találkozóra és elkészült az ún. Krakko Nyilatkozat, melyet Dr. Fazekas Sándor miniszter úr május 31-én aláírt, és a dokumentum bekerül a június 28-i mezőgazdasági tanácsülésre az egyebek napirendi pontok között.

A márciusi konferencián a következő tagállamok vettek részt: Bulgária, Csehország, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Lengyelország és Románia. A fórum elsősorban arra szolgál, hogy az EHA jövőjével kapcsolatos gondolatok megfogalmazásra kerüljenek, valamint a résztvevő országok elérjék, hogy ne legyen megkülönböztetés a tengeri és az édesvízi halászat, valamint a nagyüzemi-és kisüzemi halászat között. Ez kiemelten fontos Magyarország számára, mivel 2013 után a természetesvízi halászatunk támogatásának egyik kulcskérdése lehet.

Főosztályvezető úr röviden szólt a támogatási rendszerben megjelenő új elemről, mégpedig a Halászati Környezetgazdálkodási Programról (HKP), melynek kidolgozása most van folyamatban. Hangsúlyozta, hogy ne három évről szóljon a tervezés, hanem 2013 illetve 2015 után is megmaradjon a folytonosság, hiszen egy nagyon fontos program jövőjéről van szó.

2) Az ülés napirendjének jóváhagyása

Gábor János osztályvezető úr elmondta, hogy a meghívóval kiküldött napirendhez a meghívóban megadott határidőig észrevétel, módosítási javaslat nem érkezett. Megkérdezte az MB tagokat, hogy most az ülésen van-e módosítási javaslatuk az

előzetesen megküldött napirendi pontokhoz. Módosítási javaslat nem volt, így az MB az ülés napirendjét egyhangúan elfogadta.

3) Az Európai Bizottság képviselőjének tájékoztatása

A Halászati Főigazgatóság képviselője is köszöntötte a tagokat, és kolléganőjével együtt megköszönte az ülésre történő meghívást. Gratulált Magyarországnak az EU Tanácsának soros elnökségében végzett munkájához.

Röviden szólt a HOP félidős értékelési jelentéséről, mellyel kapcsolatban elmondta, hogy sok pozitív eredményt tartalmaz az anyag, azonban vannak gyenge, további javítást, csiszolást igénylő pontok, ezért arra bátorította és kérte az MB tagokat, hogy tegyék meg észrevételeiket, javaslataikat az anyaggal kapcsolatban. Hozzátette, hogy a beérkezett értékelői jelentéseket az EU Bizottság szintézis formájában összegzi, és még ebben az évben stratégiai vitát kezdeményez az eredményekről. Fontos, hogy az értékelői jelentésben foglalt következtetések, javaslatok a következő programozási időszak tervezésénél becsatornázhatóak legyenek.

Örömét fejezte ki, hogy a 2. tengelyre sok támogatási kérelem került benyújtásra, azonban aggodalmát fejezte ki a HOP 3-as tengely lassú indulásával kapcsolatban. Reméli, hogy 2011 őszén ez a program is elkezdődik. Tudja, hogy voltak különböző „belső” problémák, azonban ezek elhárultak, és optimista a 3. tengely sikeres megvalósításával kapcsolatban. Hangsúlyozta, hogy a cél nem csupán az, hogy az n+2 kritériumnak megfeleljünk, hanem az, hogy Magyarország a rendelkezésre álló forrásokat a lehető legoptimálisabb módon használja fel.

Az Európai Bizottság röviden ismertette az új pénzügyi eszközzel kapcsolatos jelenlegi helyzetet. Elmondta, hogy hamarosan elfogadásra kerül az EU Bizottság által a Közös Halászati Politika Reformjának ún. első csomagja (határidő: július 13). A második csomag az új pénzügyi eszközöket tartalmazza, és az EHA helyébe fog lépni. Elmondta, hogy nagyobb hangsúly helyeződik a jövőben az akvakultúra intézkedésre, mely a Közös Halászati Politika II. második pillére lesz. Az EU Bizottság kötelezni fogja a tagállamokat, hogy az akvakultúra intézkedésre vonatkozóan készítsenek egy nemzeti tervet, amely a halászati programjuk részét fogja képezni.

A jövőben szintén nagyobb hangsúly helyeződik a halászattól függő területeken történő helyi fejlesztésekre, amely jelenleg a 4. tengely keretében kap helyet. Az EHA a jövőben leginkább az innovációra, a környezetvédelemre fog fókuszálni összhangban az Európai Bizottság által elfogadott ún. Európa 2020-as Stratégiával.

Az EU Bizottság további célja, hogy a jövőben harmonizálja a megvalósítással és jogosultsági feltételekkel kapcsolatos szabályokat és előírásokat a különböző alapok között, mivel jelenleg nehézséget okoz a különböző alapokból támogatásban részesülő kedvezményezettek számára az, hogy mind a Regionális Alapnál, mind a Mezőgazdasági Alapnál stb. különböző szabályoknak kell megfelelniük. Ezeket az eltérő előírásokat kívánja a Bizottság egy egységes szabályrendszerbe foglalni. Erre vonatkozóan már el is készült a Közös Stratégia Keret (Common Strategic Framework) nevezetű dokumentum, melyet az EU Bizottság várhatóan az év végén elfogad.

Gábor János osztályvezető úr megköszönte az EU Bizottság képviselőinek értékes beszámolóját. Örömét fejezte ki, hogy a jövőben az akvakultúra nagyobb szerepet kap,

tekintettel arra, hogy a halászaton belül Magyarország számára az akvakultúra kiemelt tevékenység, és hazánk továbbra is folytatni fogja az akvakultúra szerepének erősítését a Közös Halászati Politika reformja kapcsán. Hozzátette, hogy természetesen a fenntartható tengeri halászat is fontos az ország számára uniós tagságunkból eredően, és az erre vonatkozó reformjavaslatok kapcsán is képviselni fogjuk Magyarország véleményét.

Elmondta, hogy mindaz, amit eddig megfogalmaztunk a halászat jövőjére, a fenntartható fejlődésre, a környezetvédelme vonatkozóan, megtalálhatóak az EU Bizottság és az EU Tanács részére küldött állásfoglalásokban, valamint a Krakkói Nyilatkozatban.

Hozzátette, hogy a 4. tengely adta támogatási lehetőségeket azért nem vettük eddig igénybe, mert úgy ítéltük meg, hogy Magyarországon nincs olyan terület, ahol a halászat meghatározó szerepet játszott volna, azonban a következő programozási időszakban hazánkban is át kell értékelnie a halászatotól függő területek fogalmát, és Magyarországnak is meg kell vizsgálnia a mostani 4. tengellyel kapcsolatos támogatási lehetőségeket.

4) A HOP éves előrehaladási jelentés bemutatása és elfogadása

Gábor János úr elmondta, hogy ez az anyag az egyik legfontosabb dokumentum, hiszen jól illusztrálja a HOP IH 2010-ben végzett tevékenységét a program sikeres végrehajtására vonatkozóan. Felhívta a figyelmet arra, hogy az előzetesen kiküldött anyaghoz képest a most bemutatott dokumentum néhány technikai jellegű módosítást, változtatást tartalmaz, melyet a HOP IHO pénzügyi és monitoring referense az előadása során ismertetni fog. Az éves jelentés fejezetenként került bemutatásra, és az MB tagoknak minden egyes fejezet ismertetése után lehetősége volt kérdéseket feltenni.

Elhangzott, hogy az éves jelentésbe beépítésre kerültek az MVH-tól és az Igazoló Hatóságtól megküldött észrevételek, valamint még június 20-án is sor került apróbb pontosításokra, melyeket itt az ülésen ismertetni fog.

Az éves jelentés 7 fejezetről áll, és az EU Bizottság kérésének megfelelően egy plusz fejezettel egészült ki, mely a programmal kapcsolatos felülvizsgálati igényt mutatja be.

Az **1. fejezet** az un. **azonosítás**, mely a tagállam és a program megnevezését, valamint a jelentéstétel évét tartalmazza

A **2. fejezet** egy rövid **összefoglalás a HOP-ról**. Ebben szó esik arról, hogy a jelentés a 498/2007/EK Bizottsági Rendelet XIV. sz. mellékletében foglaltaknak megfelelően, az ott megadott szerkezetben készült el. Hivatkozik a jelentésben szereplő adatok forrására, valamint rövid említést tesz a 2. tengelyben elért eredményekről. Ennek alapján megtörténtek az első kifizetések az ügyfelek részére, mely alapján Magyarország benyújtotta első, majd második kifizetési igényét a Bizottság részére. Nagy sikerként könyvelhető el a forrásvesztés elkerülése a nem konvergencia régióban.

A **3. fejezet az OP végrehajtásának áttekintése** prioritási tengelyenként.

A **3.1 bekezdés** információt ad a prioritási tengelyek tekintetében a ténylegesen elért előrehaladásról a fizikai indikátorok bemutatásával.

A **3.2. bekezdés** a prioritási tengelyekre és az intézkedésekre vonatkozó meghatározott információkat mutatja be, mely hazánk esetében nem volt releváns.

A **3.3 bekezdés** a pénzügyi információkat ismerteti, ezen belül egy külön bekezdésben kerültek bemutatásra a 2010. év eredményei: kifizetési, kötelezettségvállalási adatok, az

EU Bizottságtól történő lehívás, valamint a Bizottság térítése. Az adatok konvergencia és nem-konvergencia régióra külön bemutatásra kerültek. A fejezet külön táblázatokban mutatja be szintén konvergencia és nem-konvergencia régióra bontva a 2008-2010-es kumulált adatokat.

A **3.4. bekezdés** a Minőségi elemzést foglalja össze. Ezen belül a 3.4.1. pont a pénzügyi eredmények, a 3.4.2. pont pedig a fizikai eredményeket, valamint az esélyegyenlőséget mutatja be.

A **3.5. bekezdésben** szereplő monitoring szabályokkal kapcsolatban Módos Zsuzsanna elmondta, hogy a monitoring rendszer 2009-ben alakult ki, melyet az MVH és az IH igyekezett minél jobban összehangolni az Infosys rendszerrel. Hozzátette, hogy adatszolgáltatásra minden év február 15. és március 15. között van lehetőségük a kedvezményezetteknek, eddig szankció alkalmazására nem került sor.

A **3.6. bekezdés** a jelentősebb felmerült problémák és a megoldásukra hozott intézkedésekre irányul, azonban ez hazánk esetében a 2010. évben nem volt releváns.

A **3.7. bekezdés** az operatív program éves vizsgálata után a Bizottság által megfogalmazott ajánlásokat tartalmazza. Az IH a Bizottság észrevételeit figyelembe vette a 2010. évi jelentéskor.

A **3.8. bekezdés** a visszafizetett vagy újr felhasznált támogatásokról szól. 2010-ben erre nem került sor, szabálytalanság nem történt.

A **3.9. bekezdés** az 1198/2006/EK rendelet 56. cikke szerinti jelentős módosulás ismertetését tartalmazza, mely hazánk esetében nem volt releváns.

A **3.10. bekezdés** az operatív program végrehajtására vonatkozó általános feltételek változásait ismerteti

A **3.10.1. bekezdés** az Európai Halászati Alapból a 2. támogatási tengely szerint nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 26/2009. (III. 17.) FVM rendelet módosításait ismerteti részletesen.

A **3.10.2. bekezdés** pedig a 3. tengelyre vonatkozóan nyújt információt. A 3. tengelyes intézkedések 2010-ben még nem indultak el, de előkészületei folyamatban vannak

Észrevételek:

Dr. Szűcs István, a Halászati Tudományos Tanács képviselőjében javasolta, hogy az éves jelentésben a 3.1 bekezdésben szereplő táblázatra vonatkozó elemzés egészüljön ki azzal, hogy a Program miért nem tud bizonyos indikátorokat elérni, illetve rövid elemzést javasol arra vonatkozóan, hogy a fajlagos költségek hogyan alakultak, pl. halastavakat mekkora összegből hozták létre, illetve újították fel, mekkora az a plusz hozam, ami a beruházásoknak köszönhető, stb.

Véleménye szerint amennyiben a HKP elindul, úgy szükség lesz programmódosításra, különben a programban most szereplő indikátorok nem lesznek teljesíthetőek. Javasolta az indikátorok korrigálását, függetlenül attól, hogy a félidős értékelés milyen következtetéseket, megállapításokat tesz.

Gábor János osztályvezető válaszában elmondta, hogy egyetért azzal, hogy a Programban kitűzött célok nehezen lesznek elérhetőek, azonban felhívta a figyelmet, hogy még csak a Program elején tartunk, és a program előrehaladásával további konkrét eredmények várhatóak. Az MVH-val már történtek egyeztetések, és a cél az, hogy a pontatlan adatok korrigálásra kerüljenek.

Az éves jelentés **4. fejezete a Technikai Segítségnyújtás** felhasználását mutatja be: a 2010. év során kötelezettségvállalt projektek költségvetési és darabszám megoszlását.

Az **5. fejezet a Programmal kapcsolatos tájékoztatás és nyilvánosság** eredményeit összegzi. Módos Zsuzsanna elmondta, hogy az Irányító Hatóság fontosnak tartja a HOP megismertetését a potenciális kedvezményezettekkel, és az eredmények bemutatását a közvéleménynek. 2010-ben három TS projekt foglalkozott a kommunikáció és a nyilvánosság területével. Felhívta a figyelmet, hogy a HOP nyertes támogatási kérelmeinek adatai elérhetők a Vidékfejlesztési Minisztérium honlapján.

Az. **5.1.** bekezdés a 498/2007/EK rendelet 28. cikke alapján az Operatív Program közismertségének értékelését ismerteti.

A **6. fejezet a közösségi jognak való megfelelésről** számol be, mely a HOP-ra vonatkozó különböző rendeleteket ismerteti, és melyeket az IH-nak a Program végrehajtása során be kell tartania.

A **7. fejezet az un. Más Eszközök Kiegészítése.** Módos Zsuzsanna elmondta, hogy a HOP más programok forrásait nem veszi igénybe, és ennek biztosítására megtörtént a hasonló tevékenységektől való lehatárolás a kettős finanszírozás elkerülése céljából. A HOP és az ÚMVP közös végrehajtási rendszere garantálja, hogy a két program egymást kiegészítve, átfedések nélkül működjön. Az Integrált Irányítási és Ellenőrzési Rendszer (IIER) biztosítja, hogy a kedvezményezettek nyilvántartása az előírásoknak megfelelő legyen, továbbá az egységes számlakezelés kizárja annak lehetőségét, hogy egyazon költség két helyen kerüljön elszámolásra.

A **8. fejezet a Program felülvizsgálatával kapcsolatos javaslatokat** tartalmazza.

Gábor János megköszönte a tájékoztatást.

Az éves jelentés ismertetésével kapcsolatban további kérdés nem hangzott el, így Gábor János úr szavazást kezdeményezett a jelentés MB által történő elfogadásáról, jóváhagyásáról.

A HOP 2010. évi éves előrehaladási jelentését az MB egyhangúan elfogadta.

Ezt követően Módos Zsuzsanna, HOP pénzügyi referens az Európai Bizottság kérésére bemutatta a 2011. áprilisi pénzügyi helyzetet.

5. HOP félidős felülvizsgálat bemutatása

Gábor János elmondta, hogy az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet 49. cikke értelmében el kellett készíteni a magyarországi HOP félidős értékelését a 498/2007/EK rendelet 27. cikke alapján. Az elkészült jelentést 2011. június 30-ig kell benyújtani az EU Bizottság részére. Az értékelést független értékelőnek kell elvégeznie, ezért nyílt eljárás keretében került kiválasztásra a nyertes ajánlattevő, az Agrár- Európa Tanácsadó Iroda Kft.

Az Agrár- Európa Tanácsadó Iroda Kft. ügyvezető igazgatója, Tóth Péter úr rövid bemutatkozást követően elmondta, hogy a Kft. nagy múlttal és tapasztalattal rendelkezik, és már korábban is részt vett hasonló feladatokban, pl. a HOP ex-ante (előzetes) értékelésében, de ők végezték az ÚMVP ex-ante értékelését a PwC konzorciumi tagjaként.

Közel 300 értékelésben vettek eddig részt, rendszeresen dolgoznak az Európai Bizottsággal, részt vesznek külföldi értékelésekben is alvállalkozóként.

A HOP félidei értékelésének elvégzéséhez egy szakmai csapat állt össze Kovács László úr vezetésével, így az értékelés eredményeit ő ismertette.

Kovács László előadásában vázolta a jogszabályi, szabályozási hátteret, azaz, hogy milyen előírások alapján végezte az Agrár-Európa Tanácsadó Iroda Kft az értékelést. A kötelező értékelői kérdéseken kívül a jelentésben megválaszolásra kerültek azok a kérdések is, melyeket a VM a felhívásban szereplő feladatleírásban megfogalmazott.

Ezt követően Kovács László beszámolt prioritási tengelyenként a Program előrehaladásáról. Elmondta, hogy a Program előrehaladását bemutató elemzések az IH-tól kapott adatok alapján készültek. Az elemzések a HOP számszerű előrehaladását mutatják a rendelkezésre álló forrásokkal, a 2010. december 31-ig megítélt támogatást (kötelezettségvállalás), valamint a kifizetési adatokat szemléltetik a bemutatott diagramm oszlopok. Hozzátette, hogy a jelentésben a konvergencia és a nem-konvergencia régiók adatai összesítve, programszinten szerepelnek a 2010. december 31-i adatállomány alapján.

Az értékelői jelentésben az egyes jogcímeket illetően ismertetésre került az adott jogcímre vonatkozó beadási időszak, a benyújtott támogatási kérelmek száma, az igényelt és megítélt támogatás, a meg nem ítélt támogatás összege, valamint az átlagos ügyintézési idő napokban kifejezve a kérelemkezelésre és a kifizetésekre vonatkozóan. Az értékelés egyik megállapítása, hogy a kifizetési kérelmek ügyintézésénél jelentős csökkenés tapasztalható.

Az értékelői jelentés bemutatja továbbá a Program előrehaladását a rendelkezésre álló indikátorok segítségével. Ilyen eredménymutatók pl. az új halastavak területe (ha), felújított halastavak területe (ha), az akvakultúra szakágazat teljes haltermelése (tonna), valamint az egy főre jutó halfogyasztás (kg/év).

Az értékelés bemutatja a HOP célrendszer relevanciáját. A célrendszer lebontásra került a Nemzeti Halászati Stratégiai Tervre (NHST), a HOP-ra és a jogcímrendeltekre, MVH közleményekre.

Kovács László elmondta, hogy az NHST-ben három fő csoportot különítünk el: a lakosság biztonságos és egészséges hal ételmszerrel történő ellátását, a környezetbarát és víztakarékos haltermelési technológiafejlesztést, és a haltermelők versenyképességének biztosítását. **Az értékelők megállapították, hogy a HOP célrendszere megfelel az NHST-nek.**

Az elemzések a szakmai szervezetekkel, a végrehajtásban résztvevő intézményekkel és a kedvezményezettekkel készített interjúk keretében adott válaszok alapján készültek. A válaszok alapján az értékelők véleménye az, hogy a HOP célrendszerén nem szükséges változtatni, mivel halászati ágazatunknak olyan jellegzetességei vannak, ami nem teszi szükségessé, hogy az alapcélokat a jelenlegi programozási időszakban megváltoztassuk. Ágazatunkra kisméretű, stabil és konzervatív fogyasztói kultúra jellemző. Külső hatások kismértékben érték az ágazatot, de alapvetően az igény nem változott és a haltermékek fogyasztása várhatóan nem fog esni. Kovács László elmondta, hogy az ágazat legfontosabb célja, hogy a magyarországi édesvízi halfogyasztási igényt magyar termeléssel biztosítsuk.

Az értékelői jelentésben bemutatásra kerülnek a 2. tengely eredményei: keretösszeg, benyújtott támogatási kérelmek száma, jóváhagyott támogatási kérelmek száma, jóváhagyott kifizetési kérelmek száma, kötelezettségvállalás összege. Az értékelők

számos monitoring kérdést fogalmaztak meg, melyeknek összesítését mutatja be jelen előadás.

A jelentésben szintén ismertetésre kerülnek az 5. tengely eredményei: a 22 db támogatott kérelem, a kedvezményezettek köre, a támogatott költségek megoszlása, valamint a teljes költség.

Az értékelők javaslatokat fogalmaztak meg a Program végrehajtásával kapcsolatban, és olyan megállapításokat tettek, melyek segíthetik a program végrehajtását, hiszen a végrehajtásban résztvevő valamennyi szereplő közös célja egy minél sikeresebben és hatékonyabban működő program végrehajtása.

A javaslatok közül kiemelendő, hogy az értékelők nem javasolják az elfogadott HOP céljainak módosítását. Fontos javaslat az IIER fejlesztése, hiszen vannak olyan adatok, melyeket a rendszer nem tud kezelni, és párhuzamos adatkezelés folyik néhány intézkedésnél. A rendszertől teljes körű pénzügyi adatok lekérdezése sem lehetséges, az adatokhoz való hozzáférés nehézkes, az adatok 1/3-a nem volt értékelhető, ami igen magas arány. Problémát jelent továbbá, hogy nem lehet ellenőrizni a monitoring adatok helyességét, megbízhatóságát. Az értékelők kiemelt javaslatként fogalmazták meg a 3-as tengelyes intézkedések mihamarabbi indítását, a Technikai segítségnyújtás támogatási és kifizetési kérelmei IIER-ben való kezelhetőségének részletes vizsgálatát, valamint a tengelyek közötti forrás átcsoportosítás lehetőségét és szükségességét a források teljes körű felhasználhatósága érdekében.

Gábor János megköszönte a részletes előadást és hozzátette, hogy az IH megfontolja az értékelői jelentésben foglalt megállapításokat, javaslatokat.

Az elhangzott előadással kapcsolatban az MB részéről az alábbi kérdések merültek fel:

Dr. Váradi László (Halásznati Öntözési Kutatóintézet) véleménye szerint annak ellenére, hogy az anyagban néhány helyen pontatlan és vitatható megállapítások vannak, az elkészült értékelés hasznos információkat tartalmaz, azonban javasolja a vezetői összefoglaló kiegészítését tekintettel arra, hogy abból számos, fontos információ hiányzik. Véleménye szerint egy átfogóbb, informatívabb vezetői összefoglalót célszerű készíteni.

Kovács László válaszában elmondta, hogy az anyag folyamatosan bővül, és az első körben kiküldött verzió azóta már kiegészült.

Lukácsik Mónika az AKI képviselőjében elmondta, hogy az értékelői jelentésből hiányolja a 2007-2009-es adatokat, valamint javasolta külkereskedelmi (import-export) adatok szerepeltetését, valamint a grafikonok alatti források megjelölését. Kéri továbbá, hogy a 8. oldalon található rövidítések jegyzékében az AKI neve is feltüntetésre kerüljön.

Dr. Szűcs István a Halásznati Tudományos Tanács képviselőjében szintén gratulált az elvégzett munkához. A jelentéssel kapcsolatban néhány pontosításra, hiányosságra hívta fel a figyelmet. Javasolta, hogy az értékelők konkrétan és pontosabban fogalmazzanak, amikor egy konkrét javaslatot tesznek pl. a célkitűzésekben mit gondolnak konkrétan módosítani. Továbbá fontos rávilágítani az értékelői jelentésben a hiányosságokra, a jöghézagokra is.

Javasolta, hogy az értékelői jelentés egészüljön ki egy külön fejezettel, amely a hamarosan induló Halásznati Környezetgazdálkodási Programról adna rövid áttekintést.

Az indikátorok bemutatásának nagyobb hangsúlyt kellene szánni az anyagban, illetve feltárni, hogy bizonyos mutatókat miért nem lehet teljesíteni. Ez nagyon fontos, hiszen a következő programozási időszakra történő tervezést is befolyásolja az indikátorokkal kapcsolatos felülvizsgálat. Érdeemes lenne bemutatni a hatékonysági mutatókat, pl. néhány kiemelt projekten keresztül, vagy akár esettanulmányok bemutatásával

Dr. Szűcs István véleménye szerint a vagyoni védelem kérdése fontos, azonban nem kapcsolódik szorosan az anyaghoz. Hiányolta az anyagból annak bemutatását, hogy a biohaltermelés és a termelés-szervezetek programelemek miért nem indultak a Program keretében. Az ok-okozati összefüggések is hiányoznak az anyagokból. A vezetői összefoglalóval kapcsolatban elmondta, hogy hiába egészült ki az anyag a korábbi verziókhöz képest, véleménye szerint a mostani változat is további kiegészítésre szorul.

Kovács László válaszában elmondta, hogy a vagyoni védelemmel kapcsolatos részanyag azért szerepel a jelentésben, mert az értékelők szerint a hallopások nagymértékben befolyásolják a halászati termelők versenyképességét. A hallopások csökkenése a jövedelmezőség javulását vonná maga után, tehát az értékelők ezen logika mentén haladtak.

A többi megállapítást feljegyezte, és kollégáival, valamint az IH képviselőivel megfontolják azok beépítését az anyagba. Kérte, hogy a konkrét javaslatokat közvetlenül, vagy akár korrektúrában magában az értékelői jelentésben jelölve, írásban küldjék el a felszólalók az Agrár-Európa Tanácsadó Iroda részére.

Az Európai Bizottság képviselője szintén a vezetői összefoglaló kiegészítésére tett javaslatot, tekintettel arra, hogy az összefoglalót azoknak is könnyen érteniük kell, akik nem foglalkoznak közvetlenül a HOP megvalósításával. Az elkészült értékelői jelentés véleménye szerint értékes információkat tartalmaz, azonban a jelentésben vázolt problémákat ki kell egészíteni konkrét megoldási javaslatokkal, és az ok-okozati összefüggésekre nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

Dr. Németh István a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület Hasznosítók Szövetség delegáltjának véleménye szerint a HOP módosítását nem szabad ilyen egyértelműen kizárni. Amennyiben nem kerül sor néhány indikátor módosítására, úgy fennáll a forrásvesztés és a pénzügyi elvonás veszélye. Egyetértett Szűcs István javaslatával, miszerint egy külön fejezetet érdemes szentelni a Halászati Környezetgazdálkodási Program bemutatásának az értékelői jelentésben.

Kovács László válaszában elmondta, hogy a jelentés elsősorban nem a jövőre irányul, hanem a 2010. évben elért eredményeket mutatja be, azonban nincs akadálya annak, hogy néhány bekezdésben bemutassa a HKP-t is. Ezzel Gábor János úr is egyetértett.

6) Közösségi Halmarketing Program 2011-2015 valamint a Közösségi Tudástranszfer Program 2011-2015 bemutatása

Gábor János elmondta, hogy a 3. tengely megvalósításának előkészítése során 2 komplex program került kidolgozásra: a Közösségi Halmarketing Program (KHMP) és a Közösségi Halászati Tudástranszfer Program (KHTP). A programok célja, hogy a közös érdekeket szolgáló intézkedések összevont programként kerüljenek megvalósításra, és egymásra épülő projektek valósítsák meg azokat a célokat, melyeket a HOP-ban kitűztek. Mindkét

program elkészítésében széleskörű szakmai egyeztetés történt. A megbízott vállalkozók pályázat útján kerültek kiválasztásra.

Rózsa Edit asszony, a Halmarketing program kidolgozására felkért vállalkozó, a projekt koordinátora röviden összefoglalta a KHMP kiemelt céljait, és az ezek eléréséhez szolgáló eszközöket.

Elmondta, hogy az elkészült anyag három hónapos megfeszített munka eredménye, és a halászati ágazat közel 100 meghatározó képviselője vett részt a Program elkészítésben, köztük Dr. Szűcs István úr is. A munka 2010. október 21-én kezdődött, és 2011. január 25-ig vettek részt a szakemberek a program kidolgozásában.

A KHMP kiemelt célja a hazai halkultúra erősödése és a lakosság halfogyasztásának növelése, hiszen Magyarországon az éves halfogyasztás nagyon alacsony, 4kg/fő/év. A Program célja, hogy 2015-re ez a szám 6kg/fő/év-re nőjön. A program készítésére felkért vállalkozó elmondta, hogy már a programalkotás kiemelt céljainak megfogalmazásakor azok is részt vettek a munkában, akik érdekeltek a lakosság halfogyasztásának növekedésében.

A KHMP vázát 33+ 1 projektszerű program adja. A KHMP hosszú távú célkitűzése a magyar halászati ágazat gazdasági, környezeti és társadalmi értelemben vett fenntartható fejlődésének biztosítása. Általános célkitűzésként fogalmazódott meg a magyar lakosság egészséges táplálkozásának elősegítése, a magyar lakosság halfogyasztási színvonalának emelése, az alacsony hazai halfogyasztás növelése és a kereslet/kínálat összhangjának biztosítása, valamint a Magyarországon megtermelt halászati termékek piaci versenyképességének biztosítása.

A Program speciális célkitűzéseket is tartalmaz, mint pl. a biztonságos halhús-előállítás termelési alapjainak és feltételrendszerének a biztosítása, a halászati ágazat társadalmi megítélésének javítása, a piaci felméréseken és elemzéseken alapuló közösségi szinten megvalósuló marketingakciók hatékonyságának növelése, tekintettel arra, hogy ennek a programnak a professzionális lebonyolítása nem nélkülözheti a halfogyasztási szokások felmérését. A vállalkozó elmondta, hogy az utolsó felmérés 2007-ben készült, melyet Dr. Szűcs István úr végzett.

Nagyon fontos a jó marketing kommunikációs kampány, és az, hogy a Programot ismert arcok képviseljék, esetlegesen összekapcsolva a kampányt a bormarketinggel.

A Programban szereplő támogatásra jogosult tevékenységek egyben a KHMP tartalmát is jelentik, és ezen tevékenységek megvalósítása hatékony promóció és tanulmányok nélkül nem végezhető el.

A KHMP fontos eleme az, hogy biztosítsa a halászati szakma érdeiben történő bevonását. Legyen időközi értékelés és lehetőség a szükséges korrekciókra, a releváns dokumentumokkal harmonizáljon, és egységes arculatú, egymáshoz tartalmilag kapcsolódó projektekből álljon.

A Program célrendszere az alábbi elemeket tartalmazza: minőségpolitika bevezetése, fogyasztói információellátás javítása, halászati és az akvakultúra termékek új piaci lehetőségeinek megteremtése, halfogyasztással kapcsolatos fogyasztói magatartás vizsgálata, jelenlegi helyzet és lehetőségek vizsgálata, közösségen kívüli piaci lehetőségek megteremtése, közösségi szintű marketingtevékenység.

A KHMP-ben ismertetésre kerül a belső forráselosztás is a különböző programelemekre vonatkozóan. A programelemek közül megkülönböztetünk általános programelemeket,

mint pl. piackutatás, fogyasztói igények, attitűdök elemző feltárása, kommunikációs stratégia, arculati kézikönyv, program promóciót kísérő tárgyak, eredményességmérés, vizsgálatok, valamint minőségpolitikai programelemeket. Ide tartozik a garanciákkal lefedett minőségi hazai hal biztosítása, a halászati ágazatban minden gazdasági szereplő által elfogadott és egységesen értelmezett minőségpolitika, a hazai haltermelés technológiájának elemző felmérése.

A promóciós kampány 19 projektet nevesít, és nagyon fontos a hiteles, elfogadott médiaháttér, szerethető események, élménygazdag magas minőségű rendezvények és magas presztízsű szakmai események, hiteles üzenetek. A média fő elemei: tv, rádió, internet, ismeretterjesztő televíziós sorozat, televíziós vetélkedő, főzőműsorok, óriásplakátok összehangolt WEB kampány, print média.

Az előadó hozzátette, hogy az értékesítési pontokon megjelenő promócióhoz tartoznak a termékbemutatók és konferenciák, a közétkeztetés, éttermek közötti halétel-főző versenyek (étterem), áruházakban a halpéntek keretében végzett kóstoltatás.

A KHMP kiemelt célcsoportja a gyerekek, nyugdíjasok, édesanyák, családok, akik különböző rendezvények keretében egyrészt megismerhetik a termékeket, másrészt megismertethetik és megszerethetik családragjaikkal a halfogyasztást. A Program sikeréhez egyértelműen hozzájárul, hogy a KHMP mögé hiteles, és ismert arcok álljanak, illetve kiemelten fontos a hazai és nemzetközi konferenciákon, szakmai kiállításokon történő részvétel, a kommunikációs támogatás.

Rózsa Edit röviden szólt a megvalósítás szakmai elvárásairól, a kritériumokról, és bemutatta a közösségi szintű marketing alapelveit. Zárszóként elmondta, hogy a KHMP marketingalapon közelíti meg a halfogyasztással, halkereskedelemmel, halgazdálkodással, haltenyésztéssel és halfeldolgozással kapcsolatos kérdéseket. A Program sikere garancia lehet a 2015-től történő folytatásra. Hozzátette, hogy a Program csak akkor lesz sikeres, ha a projektek egymásra épülnek és nem aprózódnak el a források.

Gábor János megköszönte a kitűnő és informatív előadást, és hozzátette, hogy a KHMP sokkal többet jelent, mint a HOP 2013-ig történő sikeres megvalósítása, hiszen ez a Program jóval többről szól, és előremutat a következő programozási időszakra.

Közösségi Halászati Tudástranszfer Program 2011-2015 (KHTP 2011-2015)

A bevezetőben elhangzott, hogy a KHTP helyzetfeltárással indult, és több programot foglal magában, melyek elsősorban az innováció, a tudástranszfer megteremtésére irányulnak. A felzárkóztatási stratégia sarokköve az innovációs tevékenység, a versenyképesség. A „fejlődési háromszög” – oktatás, kutatás, innováció – eredményes működése nélkül hazánk nem lehet sikeres. Dr. Stündl László, a program kidolgozására felkért vállalkozó hozzátette, hogy azok a társadalmi, gazdasági és természeti kihívások, amelyekkel Magyarországnak szembe kell néznie, megkövetelik a kutatás, a technológiafejlesztés és az innováció jelenlegitől nagyobb mértékű támogatását.

A Program célja, hogy a halászati ágazat szereplői kitörjenek abból az ördögi körből, amely a versenyképesség csökkenését okozza. A Program szükségessége, hogy a változó hazai és európai fogyasztói igényeknek és új kihívásoknak megfelelni nehezen tudó, gyenge versenyképességű, alacsony erőforrás-hatékonyságú és környezetileg kevésbé

fenntartható haltermelés átalakuljon, hiszen jelenleg ezekkel a problémákkal küzd az ágazat.

Az előadó röviden ismertette a Program hátterét, a kiindulásként szolgáló alapidokumentumokat, melyeket a KHTP elemeinek összeállításakor használt.

A Program széleskörű szakmai együttműködésen és társadalmi egyeztetésen alapszik, és véglegesítésének utolsó fázisában van. Dr. Stündl László elmondta, hogy a munkában 57 szervezet vett részt, folyamatos egyeztetések zajlottak, és 5 nagyobb összefogásra is sor került a Program tervezése alatt.

A KHTP a HOP 3. tengelye alatt található és a 4 intézkedésből hármát fed le. A Programra összesen 4 701 069 euró áll rendelkezésre 2011 és 2015 között.

Dr. Stündl László összefoglalta az intézkedések célját, tartalmát, majd egyenként ismertette az egyes intézkedések célrendszerét, támogatható tevékenységeit.

A **3.1. Kollektív akciók intézkedés** az Alap vállalkozások által végzett intézkedéseknél szélesebb körű közös érdekeket célzó intézkedéseket támogathat. A **3.2.intézkedés** keretében az Alap hozzájárulhat olyan közös érdekeket célzó intézkedésekhez, amelyek célja a **vízben élő állat- és növényvilág védelme és fejlesztése**, a vízi környezet javításával egyidejűleg. A **3.4. intézkedésnek** köszönhetően pedig az Alap támogathat olyan kísérleti projekteket, beleértve a **szelektívebb halászati technológiák kísérleti alkalmazását**, amelyek célja új technológiai ismeretek szerzése és terjesztése, és amelyeket gazdasági szereplő, elismert szakmai szövetség vagy bármilyen egyéb, a tagállam által ebből a célból kijelölt, hozzáértő szervezet hajt végre, partnerségben egy tudományos vagy szakmai testülettel.

A KHTP három specifikus célt tartalmaz, és ezek kiegészülnek 7 horizontális céllal.

A **specifikus célok** a következők: természetes vízi halászati élőhelyek fenntartható fejlesztése, innovatív fejlesztések az akvakultúrában, természeti erőforrást fenntartó akvakultúra technológiák kidolgozása és tesztelése. Mindegyik specifikus cél alatt további célok kerültek megfogalmazásra.

A KHTP **horizontális céljai**: átfogó termék nyomonkövethetőségi politika és -rendszer kidolgozása, elektronikus aukciós rendszer kialakítása és kísérleti bevezetése, szakmai készségek és ismeretek fejlesztése, hazai és nemzetközi technológia transzfer, információ átadás, szaktanácsadás és együttműködések, halegészségügyi horizontális program, innovatív technológiák fejlesztését, bevezetését szolgáló infrastruktúra (tesztkörnyezet) kialakítása, stratégiai keretek, a program megvalósítása, minőségbiztosítása. A horizontális célok is további célokra bonthatóak.

Mindezen célokhoz források kerültek hozzárendelésre, és az összes célprogram költségvetése kb. 1 milliárd Ft, mely összeg nagymértékben elő tudja segíteni a halászati ágazat versenyképességnek növelését.

Dr. Stündl László röviden szólt a 127 oldalas Program lebonyolításáról, az ezzel kapcsolatos elvárásokról. Hangsúlyozta, hogy el kell kerülni az erőforrások szétaprózódását, a nem kellőképpen kapcsolódó projekteket, akciókat. Célszerű az egyes projektelemeket un. „csomagokba” rendezni, és ezekre egyenként rendeletet alkotni, specifikus kiválasztási kritériumokat készíteni és ezt követően pályáztatni. Több éves programszerű megvalósítás a kívánatos egy-egy kedvezményezett konzorcium szervezésében.

A program koordinátora ismertette a megvalósításra vonatkozó **kiválasztási kritériumokat** is. Ezek közül kiemelten fontos a komplex szervezeti integráció; szakmai

kompetenciák; referenciák, megvalósítók infrastrukturális és humán erőforrás kapacitása; megvalósítók projekt menedzsment tapasztalatai; megvalósítás ütemezése, mérföldkövei, indikátorok előállítási képessége; pénzügyi megvalósíthatóság, előfinanszírozási lehetőségek, kapacitások.

Előadása végén elmondta, hogy a Program kidolgozása széleskörű szakmai konzultációk mentén haladt. Összesen 5 kiemelt rendezvényre került sor, melyek közül a záró rendezvény a VM-ben 2011. június 8-án került megtartásra. A rendezvény témája a Program megvitatása és véglegesítése volt a HOP IH, a szakigazgatás és a halászati ágazat képviselőinek bevonásával.

Gábor János megköszönte az előadást és kiemelte, hogy mindkét program előkészítését óriási munka előzte meg. Megvalósításuk az IH számára is kihívást jelent, hiszen a programokat a közigazgatási eljárási törvény keretei között kell megvalósítani, és a megvalósítás részletei, hogyanja jelenleg kidolgozás alatt állnak. Vélhetően a kisebb programcsomagok pályázati rendszerben kerülnek megvalósításra, a nagyobb programcsomagokra az IH pedig közbeszerzést ír ki. Hangsúlyozta, hogy a cél a hosszú távú gondolkodásra való törekvés, és egy olyan rendszer felállítása, amely túlmutat a jelenlegi programozási időszakon.

Az EU Bizottság képviselője kérte mindkét program minél gyorsabb elindítását, megvalósítását. Megköszönte az érdekes előadásokat, és hozzátette, hogy valóban komplex programokról van szó, ezért javasolt minél több szakember, tudományos munkatárs bevonása a megvalósításba, hiszen nagyon fontos támaszkodni a szakértőkre, tekintettel arra, hogy kísérleti programokról van szó. Fontos lenne független, külső szakértők bevonása. Javasolta továbbá, hogy az IH vizsgálja meg a megvalósítás lehetőségét a gazdasági szereplők oldaláról is.

Válaszában Gábor János elmondta, hogy az IH támaszkodni fog a szakértőkre, és konzultálni fog a tanácsadókkal a programok sikeres megvalósítása érdekében.

7) Egyebek

Gábor János elmondta, hogy a következő MB ülésre várhatóan 2011. december első hetében kerül sor. A következő ülésig a HOP IH írásbeli eljárás keretében kéri fel a tagokat az esetleges programmódosítás véleményezésére, és felmerülő egyéb kérdésekkel kapcsolatos válaszok megküldésére.

További kérdés nem merült fel, így Gábor János HOP MB elnök úr megköszönte a MB aktív munkáját és az ülést bezárta.

Budapest, 2011. június 25.